

៣. ទំនាក់ទំនងចុងបូក

ការអះអាងបន្ថែមទៀតរបស់ប្រទេសកម្ពុជាពីការលុកលុយរបស់ប្រទេសវៀតណាម

សេវាយោសនាការក្នុងស្រុក ផ្សាយចេញពីទីក្រុងភ្នំពេញ ម៉ោង ២៣:២២ GMT ថ្ងៃទី ៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៧៨ អត្ថបទ “ដំណឹងពីសមរក្ខមិ”៖

កងកម្លាំងខ្មាំងវៀតណាមត្រូវបានកម្ទេច និងរុញច្រានចេញពីទឹកដីកម្ពុជាទាំងស្រុងដោយកងទ័ពបដិវត្តន៍ និងប្រជាជនកម្ពុជាដ៏មានវិវភាពរបស់យើងនៅថ្ងៃទី ៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៧៨។ ទោះយ៉ាងណា ចាប់តាំងពីពេលនោះមក ពួកខ្មាំងវៀតណាមបានបន្តអនុវត្តសកម្មភាពឧក្រិដ្ឋ និងព្យាយាមដើម្បីទទ្រាន រំលោភ និងលេបយកទឹកដីកម្ពុជា។ ពួកគេបានធ្វើការយាយី និងបង្កហេតុគ្រប់រូបភាពនៅតាមបណ្តោយព្រំដែន ក្នុងនោះមានការរំលោភបំពានយោធាប្រឆាំងនឹងតំបន់ព្រំដែនកម្ពុជា ការជ្រៀតចូលនៃអ្នកស៊ើបការណ៍ និងកងកម្លាំងដូដើម្បីធ្វើការស៊ើបអង្កេត និងសកម្មភាពវិន័យលា ការបាញ់ផ្ដោងលើទឹកដីកម្ពុជាពីទឹកដីរបស់ខ្លួនដោយប្រើកាំភ្លើងធំគ្រប់ប្រភេទ ដែលបានសម្លាប់ជីវិត និងបំផ្លាញទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្រជាជនយើងនៅតាមបណ្តោយព្រំដែន ជាដើម។

ទោះយ៉ាងណា រាល់សកម្មភាព និងល្បិចកលឧក្រិដ្ឋ គួរឱ្យខ្ពើម យ៉ាងសាហាវ និងខ្មៅងងឹតរបស់ពួកខ្មាំងវៀតណាម ត្រូវបានកងទ័ពបដិវត្តន៍កម្ពុជាដ៏មានវិវភាពរបស់យើងកម្ទេច និងយកឈ្នះជាបន្តបន្ទាប់។ កងទ័ពបដិវត្តន៍កម្ពុជាអាចបន្តការពារទឹកដី និងប្រជាជនយើងយ៉ាងជោគជ័យរហូតដល់សព្វថ្ងៃ។

ខាងក្រោមនេះជាអង្គហេតុ៖

(១) នៅយប់ថ្ងៃទី ៤-៥ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៧៨ កងកម្លាំងខ្មាំងវៀតណាមច្រើនជាងមួយកងរសេនាតូច ដែលគាំទ្រដោយកាំភ្លើងធំ បានទទ្រានចូលទៅក្នុងតំបន់ភូមិថ្មី និងវត្តប្រាសាទ ឃុំ (ប្រសើរ?) ស្រុកចន្ទ្រា។ នៅថ្ងៃទី ៥ ខែ កុម្ភៈ កងកម្លាំងយើងបានប្រយុទ្ធនឹងខ្មាំងវៀតណាមល្អានពានពីព្រឹកព្រលឹមរហូតដល់ព្រលប់ និងបានជំរុញឱ្យពួកគេត្រឡប់ចូលទៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួនវិញ។ ពួកខ្មាំងបានបន្ទុះលុកលុយពួកទាហានដែលបានស្លាប់ ៣០ នាក់នៅសមរក្ខមិ។ មួយចំនួនធំនៃពួកវៀតណាមដែលបានស្លាប់ និងរងរបួសត្រូវបានសមមិត្តរបស់ពួកគេយកត្រឡប់ទៅទឹកដីរបស់ខ្លួនវិញ។ ពួកខ្មាំងវៀតណាមក៏បានចាត់ទ័ពជំនួយទៅតំបន់នោះដែរ ដែលពន្យារការប្រយុទ្ធរហូតដល់ថ្ងៃទី ៦ ខែ កុម្ភៈ។ កងកម្លាំងយើងបានប្រយុទ្ធនឹងកងកម្លាំងខ្មាំងរហូតដល់ទីបំផុតពួកខ្មាំងត្រូវខ្ចាត់ខ្ចាយ និងរត់ភៀសខ្លួនត្រឡប់ទៅទឹកដីរបស់ខ្លួនវិញ។

(២) ចាប់ពីថ្ងៃទី ២ ដល់ថ្ងៃទី ៧ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៧៨ ពួកខ្មាំងវៀតណាមបានបន្តវាយលុកគ្រប់តំបន់នៅតាមបណ្តោយព្រំដែននៃខេត្តស្វាយរៀងដោយប្រើគ្រាប់កាំភ្លើងផ្ដោង 105mm និង BK-106។ តំបន់ព្រំដែន

ទាំងនេះស្ថិតនៅក្នុងឃុំដូង ក្នុងស្រុករមាសហែក និងឃុំសង្កែ និងឃុំច្រូង ក្នុងស្រុកសំរោង។ នៅថ្ងៃទី ៣ និង ទី ៤ ខែ កុម្ភៈ ពួកខ្មាំងវៀតណាមបានបាញ់ផ្ដោងលើព្រៃតាវៀក ឃុំគគីរសោម ស្រុកប្រសូត្រ ដែលធ្វើឱ្យនេះ ស្រូវក្នុងស្រែ។

(៣) នៅរសៀល ថ្ងៃទី ៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៧៨ កងកម្លាំងខ្មាំងវៀតណាមបានទន្ទ្រានលើទឹកដីយើងនៅ តំបន់ភាគខាងជើងផ្សារដើមអំពិល និងភាគខាងត្បូងនៃ (ព្រៃចំការ?)។ យើងបានសម្លាប់កងទ័ពខ្មាំងវៀត ណាមបាន ១៥ នាក់ និងបង្ករបួសដល់កងទ័ពមួយចំនួនទៀត។ នៅថ្ងៃដដែល រថក្រោះវៀតណាមត្រូវបានផ្ទុះ ទៅជាបំណែកដោយគ្រាប់មីនរបស់យើងនៅក្នុងតំបន់ជុំវិញ (ព្រៃចំការ?)។ នៅយប់ថ្ងៃទី ៤ ខែ កុម្ភៈ និងនៅ ព្រឹកថ្ងៃទី ៥ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៧៨ យើងបានវាយប្រហារលើកងកម្លាំងវៀតណាមនៅ (ផ្សារដើមអំពិល?) ដោយសម្លាប់ពួកគេជាច្រើននាក់។ កងទ័ពខ្មាំងដែលនៅសេសសល់បានរត់គេចយ៉ាងអាម៉ាស់ត្រឡប់ទៅទឹកដី របស់ខ្លួនវិញ។

ទង្វើបន្តបង្កហេតុ ភាគទី ៣ ពង្រីកទឹកដីរបស់ពួកខ្មាំងវៀតណាមប្រឆាំងនឹងទឹកដីកម្ពុជាបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ ដល់ប្រជាជនកម្ពុជា និងធ្វើឱ្យមនុស្សលើពិភពលោកដែលមានយុត្តិធម៌ ឯករាជ្យ និងសន្តិភាពដឹងថា ពួកខ្មាំង វៀតណាមគ្មានសុច្ឆន្ទៈទាល់តែសោះ។ ផ្ទុយទៅវិញ ពួកគេកំពុងប្រើកលល្បិច និងផែនការខ្មៅងងឹតដើម្បីបំភាន់ មតិសាធារណៈ និងលាក់បាំងផែនការភាគទី៣ពង្រីកទឹកដីរបស់ខ្លួនមកលើទឹកដីកម្ពុជា និងសកម្មភាពឈ្លានពាន របស់ពួកគេប្រឆាំងនឹងប្រទេសកម្ពុជា។

សុច្ឆន្ទៈរបស់ប្រទេសវៀតណាមចំពោះប្រទេសកម្ពុជា

សេវាយោសនាការក្នុងស្រុក ផ្សាយចេញពីទីក្រុងហាណូយ ម៉ោង ១៤:៣០ GMT ថ្ងៃទី ៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៧៨

អត្ថបទអត្ថាធិប្បាយ “សុច្ឆន្ទៈរបស់ប្រទេសវៀតណាមរះឡើងជាមួយនឹងហេតុផលត្រឹមត្រូវ”៖

គោលការណ៍ និងមតិដ៏ត្រឹមត្រូវនៃបក្ស រដ្ឋាភិបាល និងប្រជាជនយើងដើម្បីការពារឯករាជ្យភាពជាតិ របស់ខ្លួន គឺតែងតែគោរពដល់ឯករាជ្យភាព អធិបតេយ្យភាព បូរណភាពទឹកដី និងសេរីភាពនៃប្រទេសដទៃ ទៀត។ ស្របតាមមតិនេះ និងគោលការណ៍ក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយប្រទេសកម្ពុជា យើងបានអនុវត្តគោល នយោបាយពង្រឹងចំណងសាមគ្គីភាពយោធា ទំនុកចិត្តទៅវិញទៅមក កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរយៈពេលវែង និង ការផ្តល់ជំនួយទៅវិញទៅមកតាមគ្រប់រូបភាពរវាងប្រទេសទាំងពីរ ដោយឈរលើគោលការណ៍សមភាព

ពេញលេញ ការគោរពចំពោះឯករាជ្យភាព អធិបតេយ្យភាព និងបូរណភាពទឹកដីរបស់គ្នាទៅវិញទៅមក និងដើម្បីផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់របស់គ្នាទៅវិញទៅមក។

ទោះយ៉ាងណា រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យបានបង្កជម្លោះជាមួយនឹងប្រទេសយើងនៅតាមតំបន់ ព្រំដែន។ រដ្ឋាភិបាលយើង ជាច្រើនលើកច្រើនសា បានស្នើឱ្យភាគីទាំងពីរចរចាដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ ប៉ុន្តែ ភាគីកម្ពុជាមិនបានឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើយើងទេ។ ដោយស្មោះត្រង់នឹងមាតិកា គោលការណ៍ និងគោលនយោបាយរបស់ខ្លួន រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម នៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍កាលពីថ្ងៃទី ៥ ខែ កុម្ភៈ របស់ខ្លួនស្តីពីទំនាក់ទំនងរវាងប្រទេសកម្ពុជា និងវៀតណាម [សូមមើល FE/5732/A3/1] បានសម្តែងយ៉ាងច្បាស់នូវសុច្ឆន្ទៈរបស់រដ្ឋាភិបាល និងប្រជាជនយើង តាមរយៈសំណើបីចំណុច ថ្វីបើរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យមិនត្រឹមតែមិនបានឆ្លើយតបទៅនឹងសុច្ឆន្ទៈរបស់រដ្ឋាភិបាល និងប្រជាជនយើងប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែ ថែមទាំងបន្តការវាយប្រហាររបស់ខ្លួនប្រឆាំង និងទន្ទ្រានលើទឹកដីវៀតណាម និង និយាយបង្កាច់បង្អួចប្រទេស វៀតណាមដោយឥតកោតក្រែងទៀតផង។

ដើម្បីបញ្ចប់ជាបន្ទាន់នូវជម្លោះនៅតាមតំបន់ព្រំដែនដែលបង្កឡើងដោយភាគីកម្ពុជា និងដើម្បីអនុវត្ត មាតិកា គោលការណ៍ និងគោលនយោបាយការបរទេសដែលមិនផ្តាស់ប្តូររបស់ខ្លួន នៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ កាលពីថ្ងៃទី ៥ ខែ កុម្ភៈ របស់ខ្លួន រដ្ឋាភិបាលយើងបានស្នើឱ្យបញ្ចប់សកម្មភាពយោធាអវិភាពទាំងអស់នៅតាម តំបន់ព្រំដែន ហើយកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធនៃភាគីនីមួយៗត្រូវដកចេញ ៥ គីឡូម៉ែត្រពីព្រំដែន។ លើសពីនេះ ទៀត មាតិកា គោលការណ៍ និងគោលនយោបាយការបរទេសដែលមិនផ្តាស់ប្តូរ និងសុច្ឆន្ទៈរបស់រដ្ឋាភិបាល និង ប្រជាជនយើង ដែលចង់ដោះស្រាយបញ្ហាទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រទេសវៀតណាម និងកម្ពុជា ក៏ត្រូវបាន បង្ហាញក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍កាលពីថ្ងៃទី ៥ ខែ កុម្ភៈ របស់រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម តាមរយៈវិធានការក្នុងបំណងធានាឱ្យមានក្នុងរយៈពេលវែងនូវផលប្រយោជន៍របស់ប្រជាជនវៀតណាម និង ប្រជាជនកម្ពុជា និងដើម្បីបំពេញតាមបំណងប្រាថ្នារបស់មនុស្សលើពិភពលោក។ នៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ នោះ រដ្ឋាភិបាលយើងបានស្នើឱ្យភាគីកម្ពុជា និងវៀតណាមជួបប្រជុំគ្នាភ្លាមៗដើម្បីធ្វើការពិភាក្សា និងចុះ ហត្ថលេខាលើសន្ធិសញ្ញាដែលសន្យាគោរពចំពោះឯករាជ្យភាព អធិបតេយ្យភាព និងបូរណភាពទឹកដីរបស់ គ្នាទៅវិញទៅមក មិនឈ្លានពាន និងមិនប្រើអំពើហិង្សា ឬការគំរាមប្រើអំពើហិង្សានៅក្នុងទំនាក់ទំនងរបស់ខ្លួន មិនជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការផ្ទៃក្នុងរបស់គ្នាទៅវិញទៅមក មិនធ្វើសកម្មភាពវិទ្ធផល ឬប្រឆាំងគ្នា ត្រូវ ប្រព្រឹត្តចំពោះគ្នាដោយស្មើភាព រស់នៅដោយសន្តិភាព និងមិត្តភាព និងមានទំនាក់ទំនងជាអ្នកជិតខាងនឹងគ្នា។

ភាគីទាំងពីរក៏នឹងចុះហត្ថលេខាលើសន្ធិសញ្ញាលើព្រំដែនជាតិដោយផ្អែកលើការគោរពអធិបតេយ្យភាព និងទឹកដីរបស់គ្នាទៅវិញទៅមក ដូចដែលបានកំណត់ដោយខ្សែបន្ទាត់ព្រំដែនបច្ចុប្បន្ន។

ដើម្បីឱ្យមនុស្សលើពិភពលោកបានដឹងយ៉ាងច្បាស់អំពីសុឆន្ទៈរបស់ខ្លួន រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាមបានស្នើឱ្យមានទម្រង់សម្រាប់ធានានូវការធានា និងការត្រួតពិនិត្យជាអន្តរជាតិ ដែលត្រូវយល់ព្រមដោយភាគីកម្ពុជា និងវៀតណាមអំពីអ្វីដែលពួកគេនឹងចុះហត្ថលេខាក្នុងសន្ធិសញ្ញាខាងលើ។ ទម្រង់ដែលធានាដល់ការធានា និងការត្រួតពិនិត្យជាអន្តរជាតិដែលភាគីទាំងពីរនឹងជ្រើសរើស និងយល់ព្រមអាចធ្វើតាមរយៈអង្គការសហប្រជាជាតិ អាចតាមរយៈគណៈកម្មាការចម្រុះនៃចលនាប្រទេសមិនចូលបក្សសម្ព័ន្ធដែលប្រទេសវៀតណាម និងកម្ពុជា គឺជាសមាជិក អាចតាមរយៈគណៈកម្មាការអន្តរជាតិសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងនិងត្រួតពិនិត្យលើសន្ធិសីទក្រុងហ្សឺណែវឆ្នាំ ១៩៥៤ ស្តីពីប្រទេសវៀតណាម ឬអាចតាមរយៈសន្ធិសីទឆ្នាំ ១៩៦២ ស្តីពីប្រទេសឡាវ ជាដើម។

សុឆន្ទៈរបស់រដ្ឋាភិបាល និងប្រជាជនយើង ដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍កាលពីថ្ងៃទី ៥ ខែ កុម្ភៈរបស់រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម បានទទួលការស្វាគមន៍ និងគាំទ្រដោយសាធារណមតិទូទាំងពិភពលោក។ មតិសាធារណៈទូទាំងពិភពលោកបានចង្អុលបង្ហាញកាលពីលើកមុនថា ចាប់តាំងពីចូលកាន់អំណាចនៅឆ្នាំ ១៩៧៥ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាធិបតេយ្យបានបណ្តាលឱ្យមានជម្លោះជាមួយប្រទេសវៀតណាម និងផ្ដួចផ្ដើមគោលនយោបាយពង្រីកទឹកដីដែលមានអវិភាពលើទឹកដីប្រទេសវៀតណាម និងបណ្តាលឱ្យមានការស្អប់ថ្នាក់ជាតិប្រឆាំងនឹងប្រជាជនវៀតណាម។ មតិសាធារណៈទូទាំងពិភពលោកបានចង្អុលបង្ហាញថា ប្រទេសវៀតណាម ខណៈដែលបង្ហាញនូវការអត់ធ្មត់ និងការតស៊ូ ដែលកម្រឃើញនៅក្នុងពិភពលោកនេះ បានស្វែងរកវិធីដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាទំនាក់ទំនងជាមួយប្រទេសកម្ពុជាតាមរយៈការចរចាដោយសន្តិវិធី និងបានអនុវត្តតែវិធានការការពារខ្លួនស្របច្បាប់ ចំណែករដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាវិញបានបញ្ជូនកងទ័ពទៅវាយប្រហារចូលជ្រៅទៅក្នុងទឹកដីវៀតណាម ដើម្បីកាន់កាប់តំបន់ជាច្រើននៃទឹកដីវៀតណាម និងដើម្បីបង្កឧក្រិដ្ឋកម្មព្រៃផ្សៃជាច្រើនប្រឆាំងនឹងប្រទេសវៀតណាម។

បន្ទាប់ពីរដ្ឋាភិបាលយើងបានចេញសេចក្តីថ្លែងការណ៍កាលពីថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៧៧ របស់ខ្លួន [សូមមើល FE/5703/A/8/] ដែលស្នើឱ្យប្រទេសវៀតណាម និងកម្ពុជាជួបប្រជុំភ្លាមៗដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាតាមរយៈការចរចាដោយសន្តិវិធី និងដើម្បីបញ្ចប់សកម្មភាពយោធាទាំងអស់ជាបន្ទាន់ សាធារណមតិទូទាំងពិភពលោក ជាថ្មីម្តងទៀត បានយល់ពីសុឆន្ទៈរបស់រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម និងប្រជាជនវៀតណាម និងបានកត់សម្គាល់ថា រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យមិនបានឆ្លើយតបទៅនឹង

សុឆន្ទៈនេះ និងបានបន្តបញ្ជូនកងទ័ពជាច្រើនក្នុងកម្រិតកងពលធំ ដើម្បីបើកការវាយប្រហារទ្រង់ទ្រាយធំ ចូលជ្រៅនៅក្នុងទឹកដីវៀតណាម និងបានបន្តប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មព្រៃផ្សៃជាច្រើនប្រឆាំងនឹងប្រជាជនវៀតណាម ខណៈដែលវាធ្វើការចោទប្រកាន់ប្រទេសវៀតណាមថាធ្វើសកម្មភាពឈ្លានពាន និងវិទ្ធិឱ្យនាប្រឆាំងនឹងកម្ពុជា និងបង្ខំឱ្យប្រទេសកម្ពុជាក្លាយជាសហព័ន្ធដែលត្រួតត្រាដោយវៀតណាម។

ឥឡូវនេះ បន្ទាប់ពីសេចក្តីថ្លែងការណ៍កាលពីថ្ងៃទី ៥ ខែ កុម្ភៈ របស់រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋសង្គម និយមវៀតណាម ដោយមានសំណើចំនួនបីចំណុចជាក់លាក់របស់ខ្លួន ដើម្បីធានាដល់ឯករាជ្យភាពអធិប តេយ្យភាព សេរីភាព និងបូរណភាពទឹកដីទៅវិញទៅមក យោងតាមព្រំដែនជាតិបច្ចុប្បន្ន និងដើម្បីធានាមិន ឱ្យមានការឈ្លានពាន និងដើម្បីទប់ស្កាត់សកម្មភាពវិទ្ធិឱ្យនា និងអវិភាពប្រឆាំងគ្នាទៅវិញទៅមក និងដើម្បី លើកកម្ពស់ការរស់នៅដោយសន្តិភាព និងសន្តិភាព ក្នុងន័យមិត្តភាព និងមានទំនាក់ទំនងជាអ្នកជិតខាងនឹងគ្នា មនុស្សម្នាក់ពុំរង់ចាំមើលពីរបៀបប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជាប្រតិកម្ម។ សាធារណមតិទូទាំងពិភពលោកបានដឹងជា យូរមកហើយថា រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យបានចាប់ផ្តើមជម្លោះ និងបានបញ្ជូនកងទ័ពទៅវាយប្រហារ និងកាន់កាប់តំបន់ជាច្រើននៃទឹកដីវៀតណាម និងប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មព្រៃផ្សៃជាច្រើនប្រឆាំងនឹងប្រជាជនវៀត ណាម និងថា វាបាននិយាយបង្កាច់បង្ខូចគ្នាមូលដ្ឋានលើប្រទេសវៀតណាម។ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានបង្កើត ឡើងនូវរបបផ្តាច់ការ បានបង្កើតគោលនយោបាយគ្មានប្រជាប្រិយភាព និងបានអនុវត្តការសម្លាប់រង្គាល បង្ហូរឈាមជាច្រើនប្រឆាំងនឹងប្រជាជនខ្លួនឯង។

ដោយដឹង ឥឡូវនេះថា រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យបានបរាជ័យម្តងហើយម្តងទៀតដើម្បីឆ្លើយ តបទៅសុឆន្ទៈរបស់រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម និងប្រជាជនវៀតណាម និងបានបន្តវាយ ប្រហារប្រឆាំងនឹងទឹកដីវៀតណាម សាធារណមតិទូទាំងពិភពលោកនឹងឆ្ងល់ថាតើការចោទប្រកាន់មូលបង្កាច់ គ្មានមូលដ្ឋានប្រឆាំងនឹងវៀតណាម ដែលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យបានថ្លែងម្តងហើយម្តងទៀត គឺគ្រាន់តែដើម្បី ទាក់ទាញការចាប់អារម្មណ៍ពី សាធារណមតិនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងក្នុងពិភពលោកពីរបបយោរយោរបស់ ខ្លួនដែលត្រូវបានជំទាស់ដោយប្រជាជនរបស់ខ្លួន ឬយ៉ាងណា។

[កំណត់ចំណាំ៖ ការអត្ថាធិប្បាយនេះត្រូវបានរាយការណ៍ដោយទីភ្នាក់ងារព័ត៌មានវៀតណាមផងដែរ (ជាភាសាអង់គ្លេស នៅម៉ោង ១៤:៣០ GMT នៅថ្ងៃទី ៨ ខែ កុម្ភៈ)]។

របាយការណ៍ផ្សេងទៀតស្តីពីតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍

ការដំណើររបស់កសិករកម្ពុជាសម្រាប់សមរម្យមុខ និងសមរម្យក្រោយ ស្រុកពាមជននៅក្នុងតំបន់ព្រៃវែងខាងត្បូងនៃភូមិភាគបូព៌ា។ នៅចុងឆ្នាំ ១៩៧៧ និងដើមឆ្នាំ ១៩៧៨ ពួកកសិករសហករណ៍នៅក្នុងស្រុកពាមជនរួមគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយកងទ័ពបដិវត្តន៍ដែលបានក្រោកឈរជាផ្តួងមួយដើម្បីកម្ទេច និងកម្ចាត់ពួកខ្មាំងវៀតណាមភាគទឹកដីក្រីក្រ។ “ពួកខ្មាំងវៀតណាមភាគទឹកដីបានបន្តអនុវត្តសកម្មភាពទន្ទ្រាននៅតាមតំបន់ព្រៃដែនដូចជាបាញ់រះពីលើយន្តហោះ និងបាញ់ផ្តោងចេញពីប្រទេសរបស់ខ្លួនចូលទៅក្នុងទឹកដីរបស់យើង និងបញ្ជូនអ្នកស៊ើបការណ៍ និងកុម្មង់ដូសម្រាប់ការវាយឆ្កក់ និងវាយប្រហារបំផ្លិចបំផ្លាញដើម្បីសម្លាប់រង្គាលនូវប្រជាជនយើង និងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សេដ្ឋកិច្ចយើង”។ ពួកកសិករកំពុងប្រឹងប្រែងទ្វេដងដើម្បីបង្កើនការផលិត ធ្វើស្រែប្រាំង និងស្រែទឹកស្រកទាំងថ្ងៃទាំងយប់។ ពួកគេក៏កំពុងដាំបន្លែ និងដំណាំដទៃទៀតនៅតាមបណ្តោយមាត់ទន្លេ និងនៅលើកោះជាច្រើននៃតំបន់មេគង្គក្រោម។ “ការងារដ៏មមាញឹកសំខាន់មួយទៀតសម្រាប់ពួកគេគឺត្រូវត្រៀមស្រូវ ត្រី សាច់ អំបិល នំ និងបង្កែមជាស្រេចដែលនឹងត្រូវបានបញ្ជូនទៅឱ្យយុទ្ធជនជួរមុខរបស់ពួកយើង ព្រោះពួកគេបានដឹងច្បាស់ថាសម្បូរភូមិមុខ និងសម្បូរភូមិក្រោយមិនអាចញែកដាច់ពីគ្នាបានទេ”។ (សេវាយោសនាការក្នុងស្រុក ផ្សាយចេញពីទីក្រុងភ្នំពេញ ម៉ោង ២៣:០០ GMT ថ្ងៃទី ៦ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៧៨)

ទីក្រុងហាណូយរាយការណ៍ពីការវាយប្រហារបន្ថែមរបស់កម្ពុជា៖ ការកែតម្រូវ (FE/5734/A3/2)
 ទីភ្នាក់ងារព័ត៌មានវៀតណាមបានបញ្ជូនការកែតម្រូវលើរបាយការណ៍កាលពីថ្ងៃទី ៦ ខែ កុម្ភៈ របស់ខ្លួនដែលចុះផ្សាយផងដែរនៅក្នុងសេវាយោសនាការក្នុងស្រុក ផ្សាយចេញពីទីក្រុងហាណូយ៖ នៅក្នុងកថាខណ្ឌទីពីរ ទីក្រុងឡងអាន គួរតែជាខេត្តឡងអាន។

ប្រជាជនកម្ពុជាបានប្រាប់អំពីដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់លោក តេង ទៅកាន់ប្រទេសភូមា សេវាយោសនាការក្នុងស្រុក ផ្សាយចេញពីទីក្រុងភ្នំពេញ (ម៉ោង ២៣:០០ GMT ថ្ងៃទី ១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៧៨) បានផ្តល់របាយការណ៍លម្អិតមួយពីដំណើរទស្សនកិច្ចទៅកាន់ប្រទេសភូមាដោយលោក តេង សាវភីង អនុនាយករដ្ឋមន្ត្រីចិនក្នុងទំព័រ “ព័ត៌មានអន្តរជាតិ” របស់ខ្លួន ដែលក្នុងនោះ មានសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់លោក តេង នៅពេលមកដល់ ដោយនិយាយថា ទស្សនកិច្ចនេះមានបំណងពង្រឹងមិត្តភាពជាប្រពៃណីរវាងប្រជាជនទាំងពីរ និងទំនាក់ទំនងមិត្តភាពរវាងប្រទេសទាំងពីរ។

ដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេសថៃមកកាន់ប្រទេសកម្ពុជា សេវាយោសនាការក្នុងស្រុក ផ្សាយចេញពីទីក្រុងភ្នំពេញ (ម៉ោង ២៣:០០ GMT ថ្ងៃទី ១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៧៨) បានរាយការណ៍ថា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេសថៃ លោក Uppadit Pachariyangkun បានផ្ញើលិខិតមួយទៅកាន់ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី អៀង សារី ដោយសម្តែងនូវការអរគុណ និងការពេញចិត្តរបស់គណៈប្រតិភូរដ្ឋាភិបាលថៃចំពោះការស្វាគមន៍ យ៉ាងកក់ក្តៅដែលខ្លួនបានទទួលក្នុងអំឡុងពេលស្នាក់នៅរបស់ខ្លួននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ពួកគេបានរីករាយជា ខ្លាំងណាស់ដែលដំណើរទស្សនកិច្ចនេះបានទទួលជោគជ័យ។ បន្ថែមពីលើការពង្រឹងទំនាក់ទំនងបន្ថែមទៀតរវាង ប្រទេសទាំងពីរដើម្បីផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមករបស់ខ្លួន ដំណើរទស្សនកិច្ចនេះបានចូលរួមចំណែកដោយ ស្មោះត្រង់ដល់ការរក្សានូវសន្តិភាពនៅក្នុងតំបន់នេះ។

របាយការណ៍របស់ប្រទេសចិនពីដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសថៃមកកាន់ប្រទេសកម្ពុជា៖ NCNA (ជាភាសាអង់គ្លេស ម៉ោង ១៦:២៥ GMT ថ្ងៃទី ៣ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៧៨) បានរាយការណ៍ពីសេចក្តីថ្លែង ការណ៍ដោយលោក Uppadit Pachariyangkun រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេសថៃ ដែលបានប្រកាសថា ប្រទេស ថៃ និងកម្ពុជាបានព្រមព្រៀងធ្វើឲ្យទំនាក់ទំនងរបស់ខ្លួនត្រឡប់មកធម្មតាវិញ (FE/5730/A3/6)។ របាយ ការណ៍នេះបានបន្ថែមទៀតថា លោក Uppadit Pachariyangkun បានរៀបរាប់ពីដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់ គាត់មកកាន់ប្រទេសកម្ពុជាថា “ប្រកបដោយផ្លែផ្កា ប្រកបដោយជោគជ័យ”។

ពាណិជ្ជកម្មរបស់ប្រទេសថៃជាមួយប្រទេសកម្ពុជា នៅក្នុងបទសម្ភាសន៍កាលពីថ្ងៃទី ៣ ខែ កុម្ភៈ លោក Prok Amaranan អនុរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្មបានមានប្រសាសន៍ថា គណៈប្រតិភូថៃចុងក្រោយនេះទៅកាន់ ប្រទេសកម្ពុជាបានពិភាក្សាគ្នាអំពីបញ្ហាសេដ្ឋកិច្ចក៏ដូចជាបញ្ហានយោបាយ។ មានការរំពឹងទុកសន្លឹកសន្លាប់ សម្រាប់ទំនាក់ទំនងសេដ្ឋកិច្ចជាមួយប្រទេសកម្ពុជា ដោយសារប្រទេសនោះកំពុងចូលប្រឡូកមិនត្រឹមតែក្នុងការ កសាងខ្លួនឯងឡើងវិញប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏នៅក្នុងការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចរបស់ខ្លួនផងដែរ។ ប្រទេស កម្ពុជាបានផ្តោតជាសំខាន់លើការពង្រឹងវិស័យកសិកម្មរបស់ខ្លួន ដោយរៀបចំធនធានដែលមានដើម្បីបង្កើន ការផលិត ភាគច្រើនដោយការកែលម្អប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ។ កម្ពុជារំពឹងថានឹងនាំចេញស្រូវប្រមាណ ២.២០០.០០០ តោនក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៨ គឺច្រើនជាងពីរដងធៀបនឹងបរិមាណក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៧ ថ្វីបើមានគ្រោះរាំងស្ងួតក៏ដោយ។ ប្រទេសនេះមានអតិរេកខាងកប្បាស គ្រាប់ពូជមួយចំនួន ក្នុងនោះរួមមានគ្រាប់ពូជគរ សណ្តែកដី និងសណ្តែក សៀង។ ប្រទេសនេះមានបរិមាណត្រីទឹកសាប និងបង្កា និងផលិតផលក្នុងសមុទ្រដែលគ្មានដែនកំណត់។

គេបានឈានដល់កិច្ចព្រមព្រៀងដែលពាណិជ្ជកម្មទ្វេភាគីនឹងត្រូវធ្វើឡើងជាផ្លូវការរវាងប្រទេសទាំងពីរ។ (សេវាយោសនាការក្នុងស្រុក ផ្សាយចេញពីទីក្រុងបាងកក (ម៉ោង ១៣:០០ GMT ថ្ងៃទី ៣ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៧៨)

លោក Aphon Siphiphath អនុរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម បានឱ្យដឹងក្នុងបទសម្ភាសន៍មួយថាគេយល់ថាការធ្វើពាណិជ្ជកម្មរវាងប្រទេសថៃ និងប្រទេសកម្ពុជានឹងជួយពង្រឹងទំនាក់ទំនងរវាងប្រទេសទាំងពីរ។ តបតាមសំណើរបស់ប្រធានគណៈប្រតិភូថៃដែលបានមកធ្វើទស្សនកិច្ច លោក អៀង សារី ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីកម្ពុជាទទួលបន្ទុកកិច្ចការបរទេស បានសន្យាថានឹងដោះលែងអ្នកនេសាទថៃ ប៉ុន្តែលោកសុំពេលដើម្បីពិគ្រោះយោបល់ជាមួយមន្ត្រីកម្ពុជាលើបញ្ហានេះ។ ភាគីថៃបានចាត់ទុកប្រទេសកម្ពុជាថាជាប្រទេសដែលមានចិត្តស្មោះអំពីបញ្ហានេះ។ លោក Aphon Siphiphath បានសរសើរដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ប្រទេសកម្ពុជាក្នុងការកែលម្អវិស័យកសិកម្មរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែបានមានប្រសាសន៍ថា គ្មានសំណើរសុំជំនួយកសិកម្មនោះទេ។ គាត់យល់ថាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើការនេសាទត្រីនឹងធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីពាណិជ្ជកម្មនៅក្នុងផលិតផលសមុទ្រដែលភាគីកម្ពុជាបាននិយាយថាអាចនឹងចាប់ផ្តើមភ្លាមៗ។ ប្រតិបត្តិការនេះនឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅកោះស្តេច។ ទីភ្នាក់ងារផ្លូវការពាក់ព័ន្ធត្រូវជួបប្រជុំនៅថ្ងៃទី ៦ ខែ កុម្ភៈ ដើម្បីដាក់ចុះនូវវិធានការសមស្របដើម្បីគ្រប់គ្រងពាណិជ្ជកម្ម។ វាគួរតែគ្មានបញ្ហានៅក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ផលិតផលដែលបច្ចុប្បន្នត្រូវបានហាមមិនឱ្យនាំចេញមកកាន់ប្រទេសកម្ពុជាប្រសិនបើកម្ពុជាត្រូវការនៅពេលអនាគត។ (សេវាយោសនាការក្នុងស្រុក ផ្សាយចេញពីទីក្រុងបាងកក ម៉ោង ១៣:០០ GMT ថ្ងៃទី ៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៧៨)

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទំនាក់ទំនងទ្វេភាគីសម្រាប់ប្រទេសវៀតណាម កាលពីថ្ងៃទី ៤ ខែ កុម្ភៈ គណៈប្រតិភូមកពីក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍ទ្វេភាគីដឹកនាំដោយរដ្ឋមន្ត្រីលោក Khampheng Boupha បានចាកចេញពីទីក្រុងវៀងច័ន្ទសម្រាប់ដំណើរទស្សនកិច្ចទៅកាន់ប្រទេសវៀតណាម។ គណៈប្រតិភូនេះត្រូវបានទទួលនៅព្រលានយន្ត Wattai ដោយអនុរដ្ឋមន្ត្រីលោក Thammasing Chounlamani។ លោក Nguyen Si Hoat ភារធារីនៃសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាមប្រចាំប្រទេសទ្វេភាគី ក៏មានវត្តមានផងដែរ។ (សេវាយោសនាការក្នុងស្រុក ផ្សាយចេញពីទីក្រុងវៀងច័ន្ទ ម៉ោង ១១:០០ GMT ថ្ងៃទី ៥ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៧៨)

ប្រធានប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយទ្វេភាគីបានស្នាក់នៅសម្ភាសន៍សម្ភាសន៍វៀតណាមនៅថ្ងៃបុណ្យចូលឆ្នាំវៀតណាម លោក Sisanan Sengnanouvong នាយក KPL បានធ្វើសារមួយស្នាក់សម្ភាសន៍លោក Dao Tung អគ្គនាយក និងជាក្រុមប្រឹក្សាភិបាលអ្នកនិពន្ធ និងបុគ្គលិកនៃទីភ្នាក់ងារព័ត៌មានវៀតណាម នៅពេលពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំប្រពៃណីវៀតណាម។

ក្នុងនោះ គេបាននិយាយថា៖ “កាលពីឆ្នាំមុន ក៏មានការរួបរួម និងពង្រឹងបន្ថែមទៀតនៃទំនាក់ទំនងមិត្តភាព
ភាគរភាព និងទំនាក់ទំនងពិសេសរវាងប្រជាជននៃប្រទេសយើងទាំងពីរ ដែលក្នុងនោះ រួមមានសាមគ្គីភាព
សហប្រតិបត្តិការ និងការជួយគ្នាទៅវិញទៅមករវាង...”